

prima instanță: Curdov A.

DECIZIE

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță, Dumitru Mardari

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Ciofu Vitalie în interesele societății cu răspundere limitată „Pământ Prutean”, în pricina de insolabilitate la cererea societății cu răspundere limitată „Pământ Prutean” cu privire la repunerea în termenul de validare a creanțelor față de societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” în proces de insolabilitate, împotriva Încheierii Curții de Apel Comrat din 23 martie 2015, prin care cererea de repunere în termen a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 16 septembrie 2014 societatea cu răspundere limitată „Pământ Prutean” a depus în instanța de insolabilitate a Curții de Apel Comrat cerere cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor și validarea creanțelor chirografare în mărime de 2 579 524,73 lei față de societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” în proces de insolabilitate (f.d.1).

În motivarea cererii societatea cu răspundere limitată „Pământ Prutean” a menționat că este cesionar al creanțelor societății cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” în proces de insolabilitate în temeiul contractului de cesiune a creanțelor încheiat la 19 martie 2014 cu întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni.

La 29 noiembrie 2012 întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni prin contractele nr. 774I-2012-LIU și nr. 772I-2012-NAV a împrumutat societății cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” și societății cu răspundere limitată „Naval Grup” câte 1 450 000 lei pe termen de 48 luni pentru achiziționarea tehnicii agricole.

Prin contractele de fidejusiune din 29 noiembrie 2012 societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” și societatea cu răspundere limitată „Naval Grup” au garantat reciproc executarea obligațiilor de restituire a împrumuturilor față de întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni.

Contrar condițiilor stabilite în contractele de împrumut, societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” și societatea cu răspundere limitată „Naval Grup” nu au achitat plățile în termenii stabiliți, fiind notificate la 17 iunie 2013 despre datoriile restante.

La situația din 18 iunie 2014 societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” înregistra datorii pe contractul de împrumut în sumă de 661 285,59 lei, inclusiv dobândă, penalitate și cheltuieli de executare, iar societatea cu răspundere limitată „Naval Grup” 1918 239,14 lei, inclusiv dobândă, penalitate și cheltuieli de executare.

Despre intentarea procesului de insolabilitate a societății cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” a aflat întâmplător în luna septembrie 2014.

La 01 august 2014 întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni a informat administratorul insolabilității despre cesionarea creanțelor.

Societatea cu răspundere limitată „Pământ Prutean” nu a fost notificată despre intentarea procesului de insolabilitate a societății cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” și necesitatea înaintării cererilor de validare a creanțelor.

Consideră că aceste circumstanțe constituie temei de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor.

Cere societatea cu răspundere limitată „Pământ Prutean” repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor față de societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” în proces de insolabilitate și validarea creanțelor chirografare în sumă de 2 579 524,73 lei, cu includerea acestora în tabelul definitiv.

Prin hotărârea Curții de Apel Comrat din 31 octombrie 2014 cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor a fost respinsă. S-au validat creanțele creditorului societatea cu răspundere limitată „Pământ Prutean” față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” în proces de insolabilitate în sumă de 2 126 614,57 lei în categoria clasei a V-a și în sumă de 452 910,16 lei în categoria clasei a VI-a, cu includerea acestora în tabelul creanțelor. S-a decăzut societatea cu răspundere limitată „Pământ Prutean” din dreptul de a participa și vota la adunarea creditorilor, de a înainta și retrage candidatura administratorului insolabilității/lichidatorului, de a participa la distribuirile de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau faliment, de a realiza creanțele împotriva debitorului, membrilor ori asociaților acestuia și de a înainta propuneri de restructurare a debitorului (f. d. 58-67).

La 31 octombrie 2014 și 14 noiembrie 2014 avocatul Ciofu Vitalie a depus recurs în interesele societății cu răspundere limitată „Pământ Prutean” împotriva hotărârii Curții de Apel Comrat din 31 octombrie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor, cu validarea acestora fără decăderea din drepturile menționate la art. 145 alin. (1) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 decembrie 2014 s-a admis recursul declarat de avocatul Ciofu Vitalie în interesele societății cu răspundere

limitată „Pămînt Prutean”, s-a casat hotărîrea instanţei de insolvabilitate a Curţii de Apel Comrat din 31 octombrie 2014, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanţa de insolvabilitate.

Rejudecînd cauza, prin Încheierea instanţei de insolvabilitate a Curţii de Apel Comrat din 23 martie 2015 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea societăţii cu răspundere limitată ”Pămînt Prutean” de repunere în termen a cererii de validare a creanţelor creditorilor la suma de 2 579 524, 73 lei.

Prin mandatul din 15 septembrie 2014 avocatul Ciofu Vitalie a fost împuternicit de societatea cu răspundere limitată „Pămînt Prutean” să-i reprezinte interesele în instanţele de judecată, cu dreptul de a contesta hotărîrea judecătorească, etc.

La 08 aprilie 2015 avocatul Ciofu Vitalie a depus recurs în interesele societăţii cu răspundere limitată „Pămînt Prutean” împotriva încheierii Curţii de Apel Comrat din 23 martie 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate, soluţionînd prin decizie problema în fond, prin care să fie admisă cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanţelor.

În motivarea recursului recurentul a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material şi aprecierea arbitrară a probelor, neconstatarea şi neelucidarea pe deplin a circumstanţelor pricinii.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul întemeiat care urmează a fi admis cu casarea încheierii, soluţionînd prin decizie problema în fond din următoarele considerente.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012 stipulează că, hotărîrile şi încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunţării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie constată că în coraport cu data emiterii încheierii de către instanţa de insolvabilitate, recursul depus la 08 aprilie 2015, este declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit.c) Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este îndrept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Din materialele dosarului rezultă că, prin hotărîrea Curţii de Apel Comrat din 18 iunie 2014, a fost intentat procesul de insolvabilitate faţă de societatea comercială „Liuvar-Exim” societatea cu răspundere limitată; în calitate de administrator al insolvabilităţii a fost desemnat, întreprinderea individuală „Rusu Dorin”, certificat nr.14995 din 08 aprilie 2010; totodată au fost menţinute măsurile

de asigurare corespunzătoare aplicate prin încheierea primei instanțe din 25 aprilie 2014.

S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 19 august 2014 în incinta Curții de Apel Comrat, s-a obligat administratorul insolvenței să informeze creditorii despre intentarea procesului de insolvență în vederea înaintării creanțelor și că termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv, este de până la 04 august 2014 (f.d.110-117).

La 16 septembrie 2014 societatea cu răspundere limitată „Pământ Prutean” a depus în instanța de insolvență a Curții de Apel Comrat cerere cu privire la repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor și validarea creanțelor chirografare în mărime de 2 579 524,73 lei față de societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” în proces de insolvență (f.d.1).

Prin Încheierea Curții de Apel Comrat din 23 martie 2015 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea societății cu răspundere limitată „Pământ Prutean” de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor creditorilor la suma de 2 579 524, 73 lei.

Judecând pricina în ordine de recurs, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de insolvență neîntemeiată, care urmează a fi casată din următoarele considerente.

În conformitate cu art.253 al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, se menționează expres că, prevederile prezentei legi se aplică și asupra proceselor de insolvență în curs de desfășurare intentate până la intrarea ei în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 76 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, înaintarea creanțelor de către creditorii are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvență.

În conformitate cu art.140 alin. (1) din Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

În conformitate cu art.145 alin. (2), (4) al Legii enunțate, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor. Odată cu repunerea în termen a cererii de admitere a creanței, instanța de insolvență numește o ședință specială de validare pe cheltuiala creditorului întârziat. La data validării creanței repuse în termen, se rectifică tabelul definitiv al creanțelor.

În același timp art. 1 alin (4) din Legea insolvenței prevede că procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi. Iar acest cod prevede posibilitatea repunerii în termenul de îndeplinire a unui act de procedură.

Potrivit art. 116 alin. (1), (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Ținând cont de prevederile normelor indicate, Colegiul conchide că instanța de insolvență eronat a ajuns la concluzia că creditorul neîntemeiat a omis termenul de depunere a creanței.

Din materialul probator, rezultă că la 29 noiembrie 2012 întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni prin contractele nr. 774I-2012-LIU și nr. 772I-2012-NAV a împrumutat societății cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” și societății cu răspundere limitată „Naval Grup” câte 1 450 000 lei pe termen de 48 luni pentru achiziționarea tehnicii agricole.

Prin contractele de fidejusiune din 29 noiembrie 2012 societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” și societatea cu răspundere limitată „Naval Grup” au garantat reciproc executarea obligațiilor de restituire a împrumuturilor față de întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni.

La data de 19 martie 2014 întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni a cesionat societății cu răspundere limitată ”Pământ Prutean” toate creanțele și drepturile litigioase rezultate din: Contractul de împrumut nr. 774I-2012-LIU din 29 noiembrie 2012 încheiat între întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” și contractul de împrumut nr. 772I-2012-NAV din 29 noiembrie 2012 încheiat între întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată „Naval Grup”. În baza contractului de cesiune sus menționat, la societatea cu răspundere limitată ”Pământ Prutean” au trecut și garanțiile constituite în vederea rambursării împrumuturilor sus-menționate (f.d.39-46).

Prin urmare, creditor în privința debitorului ”Liuvar-Exim” Societatea cu răspundere limitată este societatea cu răspundere limitată ”Pământ Prutean”.

La data de 01 august 2014 întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni a informat administratorul insolvenței ÎI ”Rusu Dorin” despre cesionarea creanțelor (f.d.49).

După cum reiese din hotărârea instanței de insolvență, administratorul insolvenței urmează să notifice toți creditorii debitorului despre intentarea procesului de insolvență și că termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv, este de pînă la 04 august 2014 (f.d.110-117).

La 16 septembrie 2014, societatea cu răspundere limitată "Pământ Prutean" a depus cerere de repunere în termen de validare a creanțelor, motivînd că este cesionar al creditorului/cedent întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni, în baza contractului de cesiune a creanțelor nr. 05-CES/NAV/14, iar despre intentarea procesului de insolabilitate a societății cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” a aflat întîmplător în luna septembrie 2014, nefiind notificat în modul prevăzut de lege.

Astfel, instanța de recurs relevă că, deși în susținerea cererii de repunere în termen a cererii de validare a creanței societății cu răspundere limitată "Pământ Prutean" s-a invocat nerespectarea, de către administratorul insolabilității "Liuvar-Exim" societatea cu răspundere limitată a obligațiilor ce ține de notificarea tuturor creditorilor cunoscuți în vederea înaintării de către aceștia a creanțelor, instanța de insolabilitate, fără a supune verificării acest temei, a constatat netemeinicia cererii de repunere în termen, reținînd că în tabelul inițial și în documentele contabile societatea cu răspundere limitată "Pământ Prutean" nu a fost inclusă, iar administratorul insolabilității a notificat fostul creditor întreprinderea cu capital străin "Total Leasing & Finance" societate pe acțiuni, care la 01 august 2014 a informat debitorul despre cesiunea creanței.

Instanța de recurs consideră, însă, că o astfel de abordare a problemei cu care a fost investită instanța de insolabilitate este incorectă, or chestiunea dată urma a fi supusă examinării prin prisma dispozițiilor art.145 alin. (2) al Legii insolabilității, care direct prevede că dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolabilitate constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza nerespectării procedurii de notificare a intentării procesului, repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

La caz sunt aplicabile și prevederile art. 35 alin. (4) al Legii insolabilității, din conținutul căror rezultă incontestabil că anume administratorul insolabilității are obligația, odată cu adoptarea hotărârii de intentare a procedurii de insolabilitate, de a expedia o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolabil.

Conform art. 560 Cod Civil al RM, debitorul este îndreptățit să opună cesionarului toate excepțiile pe care a putut să le opună cedentului pînă în momentul comunicării cesiunii.

Conform art. 564 Cod Civil al RM, dacă cedentul notifică debitorul că a cedat creanța sau îi prezintă un înscris privitor la cesiune, cedentului i se poate opune de către debitor cesiunea și atunci cînd ea nu a mai avut loc sau cînd este lipsită de efect. Notificarea despre cesiune poate fi retrasă doar cu consimțămîntul celui desemnat ca nou creditor.

Instanța de recurs reține ca fiind nefondată interpretarea instanței de insolabilitate, referitor la faptul că, conform condițiilor contractului de cesiune, anume cedentul/creditor întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni avea obligația față de cesionar să-l informeze privitor la condițiile executării contractului, inclusiv despre notificarea efectuată de administratorul insolabilității privind intentarea procedurii de insolabilitate față

de debitorul „Liuvar-Exim” Societate cu răspundere limitată, cu posibilitatea de a înainta cererea de validare a creanțelor în termenul prevăzut de instanță, fapt care nu a fost efectuat.

De asemenea, instanța de insolvabilitate a constatat, că după încheierea contractului de cesiune cu întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni, societatea cu răspundere limitată ”Pămînt Prutean” nu a informat la timp debitorul privind modificarea părților în obligațiile sale pentru reflectarea datoriei pe conturile evidenței contabile ale ultimului.

Astfel, raportînd circumstanțele cauzei prin prisma prevederilor art. 560 și 564 Cod Civil, instanța de recurs reține că, debitorul cedat este un terț față de contractul de cesiune intervenit între cedent și cesionar. Ea (cesiunea) îi devine opozabilă numai din momentul comunicării. Până la comunicare de cele mai multe ori debitorul ignoră realizarea cesiunii și persoana noului său creditor, astfel că pentru el nu există decât un singur creditor—cedentul. După îndeplinirea formalităților de publicitate a cesiunii debitorului cedat îi devine opozabil contractul de cesiune din care rezultă că cesionarul este creditorul său.

Din materialele dosarului rezultă că, datoria debitorului societatea cu răspundere limitată ”Liuvar-Exim” față de întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni era reflectată în evidența contabilă, și în așa mod administratorul insolvabilității era obligat să notifice la caz, creditorul respectiv.

Mai mult, în termenul prevăzut de hotărîrea instanței de insolvabilitate, întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni a informat administratorul insolvabilității despre cesiunea de creanță la data de 01 august 2014. Astfel, administratorul procesului cunoștea atît despre creanța întreprinderii cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni reflectată în evidența contabilă a debitorului, cît și despre trecerea creanței prin cesiune la un alt creditor, care urma a fi notificat și inclus în tabelul preliminar inițial ca creditor pe întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni, ca mai apoi, să fie înlocuit cu noul creditor în baza contractului de cesiune.

În acest context legal, Colegiul reține faptul că cesiunea creanței cedentului întreprinderea cu capital străin „Total Leasing & Finance” societate pe acțiuni față de debitorul cedat „Liuvar-Exim” societate cu răspundere limitată, creanță transmisă cesionarului „Pămînt Prutean” societatea cu răspundere limitată, a devenit opozabilă debitorului cedat din momentul comunicării acesteia, adică de la data de 01 august 2014. Astfel, că noul creditor al debitorului insolvabil este „Pămînt Prutean” Societatea cu răspundere limitată, față de care administratorul insolvabilității ÎI ”Rusu Dorin” nu și-a onorat obligația de notificare.

La fel, instanța de recurs apreciază critic concluzia instanței de insolvabilitate cu referire la faptul că hotărîrea privind intentarea procesului de insolvabilitate față de societatea cu răspundere limitată „Liuvar-Exim” a fost publicată în Monitorul Oficial, astfel fiind opozabil părților, deoarece obligația administratorului insolvabilității de a expedia o notificare tuturor creditorilor

cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolubil este expres stabilită la art. 35 a Legii insolabilității.

Mai mult, în speță nu a fost demonstrat că despre starea de insolabilitate a debitorului, societatea cu răspundere limitată "Pământ Prutean" a fost înștiințată.

În acest sens, instanța de recurs conchide că toate aceste circumstanțe analizate în ansamblul lor, constituie o excepție de la regula generală de depunere a cererii de înregistrare a creanței în termenul stabilit de instanța de insolabilitate și servește temei legal de repunere în termen a cererii de admitere a creanței.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide asupra necesității casării încheierii Curții de Apel Comrat din 23 martie 2015 cu emiterea unei noi încheieri prin care se admite repunerea în termen a cererii de admitere a creanței.

În conformitate cu art.427 alin. (1) lit. c) și art. 428 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Ciofu Vitalie în interesele societății cu răspundere limitată „Pământ Prutean”.

Se casează încheierea Curții de Apel Comrat din 23 martie 2015, adoptată în cadrul dosarului de insolabilitate a societății cu răspundere limitată „Liuvar-Exim”.

Se pronunță o încheiere nouă, prin care se admite cererea societății cu răspundere limitată „Pământ Prutean” privind repunerea în termen a cererii de admitere a creanței creditorului în sumă de 2 579 524,73 lei (două milioane cinci sute șaptezeci și nouă mii cinci sute douăzeci și patru, 73 lei).

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Nicolae Clima

Ion Druță

Dumitru Mardari